Vraag coalitie-onderhandelingen Staat vd Programma's: activiteiten < 5 miljoen euro

Vraag:

In Staat van de Programma's zijn activiteiten met structurele lasten (2030) onder de 5 miljoen 'buiten scope'. Bij welke van deze activiteiten zijn besparingen mogelijk? Met andere woorden: zijn die budgetten wendbaar, of zitten ze niet-wendbaar omdat ze gekoppeld zijn aan wettelijke taken, 1-op-1-inkomsten of juridisch bindende verplichtingen?

Antwoord:

- Op de volgende 3 pagina's zijn alle activiteiten met een structureel budget van **minder dan € 5 miljoen** (en daarom buiten scope) weergegeven zoals in Staat van de Programma's, met een kolom toegevoegd (vetgedrukt) met de inschatting van het kernteam Staat van de Programma's of dat budget wendbaar is. Wendbaar betekent dus: hierover kunnen bestuurlijk andere keuzes worden gemaakt. In de laatste kolom is het activiteitenbudget 2030 toegevoegd.
  - Conclusie: in grofweg de helft van de gevallen lijkt er wel iets van wendbaarheid in de activiteitenbudgetten, maar vaak gaat het om een deel van de activiteit.
- Aanvullend is nog voor activiteiten 'buiten scope' met een **lastenomvang tussen de € 5 en 20 miljoen** (in 2030) in kaart gebracht hoe het daar zit met de wendbaarheid. Het kernteam heeft hier aanvullend naar gekeken omdat daar de motivatie voor 'buiten scope' vaak is dat het besparingspotentieel kleiner is dan 5 miljoen euro ook al is de totale activiteit groter dan € 5 miljoen.
  - Conclusie: ook hier lijkt wel iets aan wendbaarheid en keuzeruimte te zijn, maar niet veel.

Noot: beide inschattingen heeft het kernteam Staat van de Programma's gemaakt op basis van al beschikbare informatie die eerder in maken van De Staat is opgevraagd. Wij hebben deze inschattingen niet aanvullend getoetst met experts in de organisatie

Extra toelichting wendbaarheid:
Activiteiten buiten scope, budget < € 5 miljoen (1/3)

Prog.	Activiteit	Beschrijving activiteit	Waarom is deze activiteit buiten scope? (Zoals opgenomen in Staat vd Programma's)	Extra toelichting: is het budget wendbaar?	Budget lasten (2030)
1	1.1.1.2	Borgen kwaliteit ruimtelijke omgeving	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**Alleen wendbaar als besloten wordt lagere kwaliteits- of vergunningseisen, niet als activiteit in isolatie**	€ 1,4
1	1.1.1.3	Gebiedsgerichte planvorming	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**Alleen wendbaar als besloten wordt tot minder ruimtelijke planvorming, niet als activiteit in isolatie**	€ -8,7
1	1.4.1.4	Duurzaamheid en kwaliteit van woningvoorraad	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**Wendbaar**	€ 0,7
1	1.4.1.6	Woningmarkt en volkshuisvesting	Buiten scope: besparingspotentieel < 5 mln vanwege aandeel wettelijk taken.	**Deels wettelijk, deels bestuurlijke prios en dus wendbaar**	€ 3,7
1	1.6.1.2	Circulaire economie	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**Wendbaar**	€ 2,9
2	2.1.1.5	Luchtkwaliteit	Buiten scope. In oktober 2025 heeft de EU hogere normen voor luchtkwaliteit vastgesteld. Amsterdam hanteerde voor die tijd uit eigen keuze een hogere (WHO 2005) norm dan de toen geldende EU normen, maar met de nieuwe en hogere EU normen zit Amsterdam qua inzet rond het wettelijke niveau. Het lijkt beperkt mogelijk hierop te besparen, en niet voor meer dan ca EUR 1 mln per jaar. Bovendien is een deel van de activiteiten nodig om CDOKE subsidies vanuit het Rijk te ontvangen. Omdat deze optie EUR < 5 mln per jaar structureel kan opleveren, is die buiten scope.	**Nauwelijks wendbaar als je (wettelijke) EU normen wil blijven volgen**	€ 2,2
2	2.4.1.2	Busstations beheren	Buiten scope. Structureel budget < 1 mln.	**Niet wendbaar want met name onderhoud. Alleen mogelijk als je minder assets zou hebben of bewust kiest voor afwijken van (de facto) onderhoudsstandaarden zoals CROW**	€ 0,1
2	2.4.2.1	Klimaatadaptatie	Buiten scope. Geen structureel budget.	**Wendbaar, maar geen structureel budget**	€ -
2	2.5.1.3	Kademuren onderhouden	Buiten scope. Alleen onderhoud, vervanging kades zit bij investeringen. Geen mogelijkheid > 5 mln per jaar te besparen.	**Niet wendbaar want met name onderhoud. Alleen mogelijk als je minder assets zou hebben of bewust kiest voor afwijken van (de facto) onderhoudsstandaarden zoals CROW**	€ 3,7
2	2.6.1.2	Aanleg groen	Buiten scope. Structurele budget < 5 mln.	**Wendbaar binnen kaders. Wel wettelijk verplicht, maar met veel beleidsruimte en obv inspanningsverplichting**	€ 2,9
2	2.6.1.4	Voedselstrategie	Buiten scope. Geen structureel budget, dus geen structurele besparingsmogelijkheid.	**Wendbaar, maar geen structureel budget**	€ -
2	2.6.2.1	Dierenwelzijn	Buiten scope: structureel budget iets meer dan 2 mln.	**Deels wendbaar, deels wettelijke taak**	€ 2,1

Extra toelichting wendbaarheid:
Activiteiten buiten scope, budget < € 5 miljoen (2/3)

Prog.	Activiteit	Beschrijving activiteit	Waarom is deze activiteit buiten scope? (Zoals opgenomen in Staat vd Programma's)	Extra toelichting: is het budget wendbaar?	Budget lasten (2030)
3	3.2.1.4	Beleid en plannen voor kunst en cultuur	Buiten scope: structureel budget < 2 mln.	**Alleen wendbaar als besloten wordt tot minder inzet op kunst en cultuur, niet als activiteit in isolatie**	€ 1,8
3	3.2.1.5	We creëren en dragen bij aan broedplaatsen	Buiten scope: structureel budget < 1 mln.	**Wendbaar**	€ 0,7
3	3.2.3.1	Lokale media	Buiten scope: structureel budget < 5 mln, na aftrek van de rijksbijdrage op lokale media.	**Deels wendbaar in 2026 en 2027, daarna wendbaar (wijziging Mediawet)**	€ 4,9
3	3.3.1.1	Erfgoed en monumenten	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**Deels wendbaar, deels wettelijke taak (handhaving/vergunningen, erfgoedverordening)**	€ 4,2
4	4.1.1.1	Doelgroep ondersteuning voor sportdeelname	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**Wendbaar**	€ 4,1
4	4.1.1.2	Doelgroepondersteuning voor sportdeelname in stadsdelen	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**In principe wendbaar, maar onderdeel sociale basis en ligt t/m 2030 vast**	€ 2,8
4	4.1.2.1	Doelgroep ondersteuning voor beweegdeelname	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**In principe wendbaar, maar onderdeel sociale basis en ligt t/m 2030 vast**	€ 3,8
4	4.1.3.1	Sportstimulering en evenementen	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**Wendbaar**	€ 0,5
5	5.1.1.3	Onderwijsachterstand VO en MBO	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**Wendbaar**	€ 4,3
5	5.1.1.4	Preventief interventieteam (PIT)	Buiten scope: structureel budget < 3 mln.	**Wendbaar**	€ 2,8
5	5.1.2.1	Toezicht op kinderopvang	Buiten scope: structureel budget < 3 mln en wettelijk precies voorgeschreven.	**Grotendeels wettelijke taak dus niet wendbaar. Wel wendbaar op klein deel op kwaliteitsbevordering**	€ 2,6
6	6.4.2.1	Emancipatie	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**Van 10 mln voor 6.4.1.1 en 6.4.2.1 gezamenlijk (discriminiatie en emancipatie) is zo'n 2,5 mln wendbaar**	€ 3,4
7	7.3.1.5	Stadsbank van lening	Buiten scope. Structurele lasten < 5 mln. Bovendien: Stadsbank van Lening maakt winst, want baten van 12,8 mln.	**Wendbaar. Baten Stadsbank van Lening zijn hoger dan de kosten**	€ 4,5
7	7.3.1.8	Ondersteunende activiteiten	Buiten scope. Ondersteunende activiteiten en structureel budget is < 5 mln.	**Alleen wendbaar als besloten wordt tot minder (beleids)inzet in het programma, niet als activiteit in isolatie**	€ 3,3

Extra toelichting wendbaarheid:
Activiteiten buiten scope, budget < € 5 miljoen (3/3)

Prog.	Activiteit	Beschrijving activiteit	Waarom is deze activiteit buiten scope? (Zoals opgenomen in Staat vd Programma's)	Extra toelichting: is het budget wendbaar?	Budget lasten (2030)
8	8.1.1.2	Crisis- en incidentbeheersing	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**Beperkt wendbaar, betreft budget ondersteuning crises en incidenten.**	€ 2,6
8	8.2.1.8	Masterplannen en binnenstad	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**Wendbaar**	€ 2,6
A	A.1.1.6	Inkomsten uit bedrijfsinvesteringszones	Buiten scope. Gesloten systeem, dit zijn de inkomsten, de kosten zitten in programma 3.	**Wendbaar, maar dit zijn inkomsten die 1:1 gekoppeld zijn aan uitgaven in programma 3**	€ -
A	A.2.1.1	Gemeentefonds	Buiten scope. Grootste inkomstenpost van de gemeente, maar de gemeente heeft hier geen invloed op, behalve de Haagsche lobby.	**Niet wendbaar. Het Rijk bepaalt dit, alleen wendbaar via de 'Haagsche lobby'**	€ -
A	A.4.1.2	Niet-taakgerelateerde reserves	Buiten scope. Geen inhoudelijke budgetten maar reserves.	**Niet wendbaar, reserves en geen exploitatie**	€ -
A	A.4.1.4	Coalitiemiddelen	Buiten scope. Geen inhoudelijke budgetten maar (tijdelijke) stelposten.	**Niet wendbaar. Stelpost**	€ -
B	B.2.1.2	Digitale Stad	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**Wendbaar**	€ 1,0
B	B.3.1.1	Integrale aanpakken	Buiten scope: geen structureel budget.	**Wendbaar maar geen structureel budget**	€ -
B	B.3.1.2	Buurtbudgetten en -regelingen	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**In elk geval 60% wendbaar (buurtbudgetten, 2,3 mln)**	€ 3,7
B	B.5.1.2	Decentrale overhead	Buiten scope: structureel budget < 5 mln.	**Nvt. (verrekenartikel)**	€ -4,6
B	B.6.1.2	Projectmanagementbureau	Buiten scope omdat omvang volgt op taken vanuit de programma's (beperking van taken zit dus daar).	**Alleen wendbaar als taken binnen programma's beperkt worden.**	€ 2,7

Aanvulling op extra toelichting wendbaarheid: Activiteiten buiten scope, budget tussen de € 5 en 20 miljoen (1/3)

Prog.	Activiteit	Beschrijving activiteit	Waarom is deze activiteit buiten scope? (Zoals opgenomen in Staat vd Programma's)	Extra toelichting: is het budget wendbaar?	Budget lasten (2030)
1	1.4.1.3	Controleren en handhaven het gebruik van woningen	Buiten scope: besparingspotentieel < 5 mln vanwege aandeel wettelijke taken.	**Vermoedelijk wel stukje wendbaar, obv regels die A'dam vastlegt in de Huisvestingsverordening 2024**	€ 10,3
1	1.4.1.5	Woonbeleid	Buiten scope: besparingspotentieel < 5 mln vanwege aandeel wettelijk taken.	**Beperkt wendbaar; 'ademt deels mee' maar ook bij minder regels/beleid zijn er ondersteunende werkzaamheden/juridische kosten nodig.**	€ 18,5
1	1.6.1.1	Milieutaken	Buiten scope: besparingspotentieel < 5 mln vanwege aandeel wettelijk taken in werk Omgevingsdienst.	**Klein deel wendbaar. Gemeenschappelijke regeling OD NZKG wordt gefinancierd op basis van 92% voor de wettelijke taak en 8% voor de adviestaak**	€ 14,1
1	1.6.1.3	Bodemsanering en nazorg	Buiten scope: besparingspotentieel < 5 mln vanwege aandeel wettelijk taken.	**Niet wendbaar (wettelijke taken, grotendeels rijksgefinancierd)**	€ 9,9
1	1.7.1.1	Begraafplaatsen en crematoria	Buiten scope: inschatting besparingspotentieel < 5 mln.	**Gesloten systeem (kostendekkend)**	€ 11,4
2	2.3.1.5	Bedrijfsafval	Buiten scope. Bedrijfsafval is kostendekkend en ~ 8 mln kosten per jaar. Aanpassen tarieven gaat niet > 5mln opleveren.	**Op zich wendbaar, maar is kostendekkend en onderdeel van gesloten systeem**	€ 7,6
2	2.4.1.3	Straatmeubilair en speelvoorzieningen	Buiten scope. Strenge normen of wet- en regelgeving voor veiligheid. Voor besparing van > 5 mln per jaar forse verlaging budget nodig. Dat lijkt niet haalbaar zonder onder wettelijke grens te zakken.	**Niet wendbaar want met name onderhoud. Alleen mogelijk als je minder assets zou hebben of bewust kiest voor afwijken van (de facto) onderhoudsstandaarden zoals CROW**	€ 9,8
2	2.4.1.4	Gemeentewerven beheren	Buiten scope. Gemeentewerven ondersteunen werk in beheer/onderhoud, groen en reiniging. Geen zelfstandige inhoudelijke besparingsmogelijkheid; bij vermindering van andere activiteiten zou een besparing op gemeentewerven een mogelijk effect kunnen zijn.	**Alleen wendbaar als besloten wordt tot minder inzet in het programma, niet als activiteit in isolatie**	€ 9,5
2	2.4.1.5	Wagenpark beheren	Buiten scope. Omvang wagenpark heeft te maken met de uitgevoerde activiteiten en is niet een zelfstandige inhoudelijke besparingsmogelijkheid. Bij vermindering activiteiten zou mogelijk ook een kleiner wagenpark kunnen.	**Alleen wendbaar als besloten wordt tot minder inzet in het programma, niet als activiteit in isolatie**	€ 15,3
2	2.4.1.9	Verkeersregelinstallaties en -systemen beheren	Buiten scope. Budget 2030 is 17 mln, waarvan ~20% kapitaalslasten. Besparing van > 5 mln lijkt alleen haalbaar bij het buiten gebruik stellen van tenminste 1/3 van de assets.	**Niet wendbaar want met name onderhoud. Alleen mogelijk als je minder assets zou hebben of bewust kiest voor afwijken van (de facto) onderhoudsstandaarden zoals CROW**	€ 17,1
2	2.5.1.1	Watersysteem beheren	Buiten scope. Vooral groot onderhoud dat wettelijk nodig is. Incidenteel meer in baggeren uitgegeven (inhalen achterstallig onderhoud). Geen besparing > 5 mln haalbaar.	**Nauwelijks wendbaar want met name onderhoud. Kosten neemt al iets af want hoeveelheid baggeren afneemt omdat achterstallig onderhoud veelal ingehaald is**	€ 5,1

Aanvulling op extra toelichting wendbaarheid: Activiteiten buiten scope, budget tussen de € 5 en 20 miljoen (2/3)

Prog.	Activiteit	Beschrijving activiteit	Waarom is deze activiteit buiten scope? (Zoals opgenomen in Staat vd Programma's)	Extra toelichting: is het budget wendbaar?	Budget lasten (2030)
2	2.5.2.1	Binnenwatergebruik	Buiten scope. Structureel budget net iets boven 7 mln; deel activiteiten zijn wettelijk nodig. Bovendien deels gedekt door baten.	**Niet wendbaar, deels gedekt met inkomsten en deels wettelijke taken**	€ 7,4
2	2.6.1.3	Amsterdamse Bos	Buiten scope. Beheer en onderhoud is op CROW C niveau 'sober'. Geen optie daarop te besparen en > 5 mln per jaar te besparen. Meer ingrijpende keuzes als deel van het Bos afsluiten of entrée vragen lijken ook niet op korte termijn > 5 mln per jaar op te leveren.	**Niet wendbaar want met name onderhoud. Alleen mogelijk als je minder assets zou hebben of bewust kiest voor afwijken van (de facto) onderhoudsstandaarden zoals CROW**	€ 12,2
5	5.1.2.4	Handhaving leerplicht	Buiten scope. Besparing van > 5 mln alleen haalbaar met afschaling van ruim 30%, met nu al een tekort aan leerplicht ambtenaren irt aantal verzuimmeldingen en niet-ingeschrevenen. Zakt dan onder wettelijke norm in leerplichtwet.	**Nauwelijks wendbaar, wettelijke taak met ook vereisten in uitvoering**	€ 17,4
6	6.3.2.2	Geweld en kindermishandeling	Grotendeels wettelijke taak. Geen 5 mln besparing haalbaar t.o.v. de landelijke norm (wat werkt als minimum). Geld ligt vast tm 2029 en een regionale afspraak.	**Grotendeels wettelijke taak, obv. landelijke norm (wat werkt als minimum). Geld ligt vast t/m 2029 en een regionale afspraak.**	€ 14,3
6	6.4.1.1	Discriminatie tegengaan	Het wendbare budget is maar 2,5 mln. Deze activiteit voert een wettelijke taak uit waarbij de gemeente discriminiatiemeldingen registreert en de melders ondersteunt. De uitvoering gaat overgezet worden naar een externe partij, met contractuele afspraken t/m 2030.	**Van 10 mln voor 6.4.1.1 en 6.4.2.1 gezamenlijk (discriminiatie en emancipatie) is zo'n 2,5 mln wendbaar**	€ 6,5
7	7.2.1.5	Inburgering en statushouders	Buiten scope. Gelabelde inkomsten vanuit Rijk, mogelijke besparing op niet-Rijksmiddelen/SPUK < 5 mln.	**Nauwelijks wendbaar. Groot deel van taak gefinancierd met SPUK/Rijksmiddelen**	€ 15,6
7	7.2.1.6	Dienstverlening voor werkgevers	Buiten scope. Structureel budget < 8 mln; onderdeel van wettelijke taak voor reintegratie. < 5 mln besparingspotentieel, veert mee met algehele uitgaven in programma 7.	**Basis is wettelijk (wet SUWI), deel is wendbaar want onderdelen ruimer ingevuld dan wettelijk. Wel regionale voorziening, dus met partners in de regio te bepalen**	€ 7,6
7	7.3.1.6	Uitvoeringskosten minimaregelingen	Buiten scope. Uitvoeringskosten volgen de uitgevoerde activiteiten. Alleen meenemen als onderdeel van evt vermindering in regelingen of activiteiten (7.3.1.1 of 7.3.1.2).	**Alleen wendbaar als besloten wordt tot minder inzet op minimaregelingen, niet als activiteit in isolatie**	€ 8,3
7	7.3.1.7	Uitvoeringskosten schuldhulpverlening	Buiten scope. Uitvoeringskosten volgen de uitgevoerde activiteiten. Alleen meenemen als onderdeel van evt vermindering in regelingen of activiteiten (7.3.1.3 en 7.3.1.4).	**Alleen wendbaar als besloten wordt tot minder inzet op schuldhulpverlening, niet als activiteit in isolatie**	€ 5,1
8	8.2.1.4	Vergunningen en toezicht OOV	Buiten scope als aparte knop, onderdeel legesverordening.	**Niet wendbaar, uitgifte vergunningen en toezicht/handhaving daarop. Dekking is onderdeel legesverordening (en als zodanig onderdeel fiche B.1.1.1)**	€ 17,9

Aanvulling op extra toelichting wendbaarheid: Activiteiten buiten scope, budget tussen de € 5 en 20 miljoen (3/3)

Prog.	Activiteit	Beschrijving activiteit	Waarom is deze activiteit buiten scope? (Zoals opgenomen in Staat vd Programma's)	Extra toelichting: is het budget wendbaar?	Budget lasten (2030)
A	A.4.1.1	Stelposten investeringen	Buiten scope. Geen inhoudelijke budgetten maar (tijdelijke) stelposten.	**Niet wendbaar. Stelpost**	€ 16,5
B	B.1.1.2	Basisregistratie personen (BRP)	Buiten scope, want gegeven wettelijke taak < 5 mln besparingspotentieel.	**Grotendeels niet wendbaar**	€ 6,4
B	B.1.1.3	Verkiezingen	Buiten scope, want gegeven wettelijke taak < 5 mln besparingspotentieel.	**Grotendeels niet wendbaar**	€ 6,2
B	B.2.1.3	Stadsarchief	Buiten scope: < 5 mln besparingspotentieel gegeven wettelijke vereisten.	**Stukje wendbaar; grootste deel begroting betreft in stand houden vd collecties.**	€ 9,1
B	B.2.1.4	Technologische innovatie	Buiten scope omdat deels wettelijke taken betreft en deels omvang volgt op taken vanuit de programma's (beperking van taken zit dus daar).	**Deels wendbaar. Budget in oude WBS-afbakening < 5 mln; na update >5 mln. Helft is traineepool, die op zich wendbaar is.**	€ 11,3
B	B.4.1.1	Gemeenteraad en ondersteuning	Buiten scope: < 5 mln besparingspotentieel gegeven wettelijke vereisten.	**Niet wendbaar gegeven wettelijke taken**	€ 19,2
B	B.4.1.2	College en stadsdeelbesturen	Buiten scope: < 5 mln besparingspotentieel gegeven wettelijke vereisten.	**Grotendeels niet wendbaar gegeven keuze bestuurlijk stelsel**	€ 11,1
B	B.4.2.1	Regionale en landelijke samenwerking	Buiten scope: < 5 mln besparingspotentieel gegeven landelijke afspraken.	**Vergt afspraken in desbetreffende samenwerkingsverbanden (VNG en MRA)**	€ 8,3
B	B.6.1.1	Ingenieursbureau	Buiten scope omdat omvang volgt op taken vanuit de programma's (beperking van taken zit dus daar).	**Alleen wendbaar als taken binnen programma's beperkt worden.**	€ 11,5